

Veelgestelde vragen

1 Algemeen

Wat hebben Rijk, provincie en gemeenten afgesproken op 9 februari?

Op hoofdpunten is er een akkoord over een aantal zaken. Zie ook het persbericht dat maandag 9 februari wordt gepresenteerd. Dit persbericht zal ook op de diverse websites worden gepubliceerd.

-Nieuwe NPR-richtlijn NPR9998 voor huizen en andere gebouwen.

Deze Nationale Praktijkrichtlijn komt in plaats van de tijdelijke richtlijn van mei 2014. De komende maanden zal deze zgn. groene NPR verder worden ontwikkeld. Naar verwachting wordt in september een definitieve versie van de NPR vastgesteld. De NPR is nog steeds niet afdwingbaar. De overheid adviseert echter wel rekening te houden met deze nieuwe richtlijn. Naar verwachting zal de NPR in 2017 dwingend worden opgenomen in het Bouwbesluit. Dat is de regelgeving die bouwvoorschriften bevat. De NPR richt zich op maatregelen die nodig zijn om aardbevingsbestendig te bouwen, zowel bij nieuwbouw als bij bestaande bouw. De NPR gaat nog niet over infrastructuur. De nieuwe NPR-richtlijn is voorzien van een zogenaamd "impact assessment"). Dat is een inschatting van de gevolgen van de NPR voor bestaande en nieuwe woningen. Dit assessment wordt nu voorgelegd aan deskundigen in de bouwwereld. Een commissie van deskundigen gaat verder studeren op de mogelijke impact. Deze kijkt hoe kan worden toegewerkt naar het bouwbesluit (met alle bestaande onzekerheden) en wat er gedaan kan worden om de nu beschreven impact te beperken.

De NPR heeft betrekking op alle gemeenten waar aardbevingen voorkomen. Dat zijn er twaalf: Appingedam, Delfzijl, Loppersum, Bedum, Winsum, Slochteren, Eemsmond, Ten Boer, De Marne, Hoogezand-Sappemeer, Menterwolde en de gemeente Groningen.

-Garantiefonds achterstallig onderhoud.

Hierbij gaat het om woningeigenaren die zelf de kosten van achterstallig onderhoud niet kunnen opbrengen, waardoor het aanpakken van schade of preventie wordt belemmerd. Zij kunnen straks een beroep doen op een fonds.

Dit garantiefonds geldt voor de 9 gemeenten en wordt verder uitgewerkt.

-Regeling waardedaling

Momenteel is er een voorlopige regeling om waardedalingen van woningen te compenseren. Deze regeling wordt aangepast. Een van de veranderingen is dat in het vervolg, voorafgaand aan verkoop, een waardebeoordeling wordt gegeven in plaats van taxatie achteraf. Meer informatie hierover wordt op korte termijn verwacht.

-Meerkosten nieuwbouw en verbouw

Afgesproken is dat voor de korte termijn de meerkosten voor nieuwbouw en verbouw in de 9 gemeenten worden vergoed. Met de gemeente Groningen worden aparte afspraken gemaakt.

-Schadeloosstelling bewoners

Er komt een regeling voor bewoners in de negen gemeenten in het kerngebied. die hun woning willen of moeten verlaten. Het gaat om Appingedam, Delfzijl, Loppersum, Bedum, Winsum, Slochteren, Eemsmond, Ten Boer en De Marne. Uitwerking volgt.

-Vorming publieke dienst.

De overheden hebben besloten tot de vorming van een overheidsdienst onder verantwoordelijkheid van de Rijksoverheid, die deels in de regio werkt en deels in Den Haag. In deze dienst werken de 9

gemeenten en de stad samen. Ook met Hoogezand-Sappemeer en Menterwolde wordt nauw samengewerkt. Het gaat om een dienst die met doorzettingskracht regie gaat voeren op het aanpakken van de gevolgen van gaswinning. Een kwartiermaker zal de komende maanden deze dienst organisatorisch en inhoudelijk voorbereiden.

Wat is nieuw aan de gemaakte afspraken?

Het kerngebied aardbevingen wordt uitgebreid met de gemeenten Hoogezand-Sappemeer en Menterwolde. Er is nu een bouwnorm die gaat gelden voor nieuwbouw. De NPR is niet bindend, maar aanpassingen worden wel betaald door de NAM.

Wat heeft de gemeente Groningen met de minister afgesproken?

Op korte termijn is er een afspraak die ervoor zorgt dat alle lopende en geplande bouwactiviteiten kunnen blijven doorgaan. De economische motor kan zo blijven draaien. Er komt op korte termijn een inventariserend onderzoek naar de veiligheid van openbare gebouwen en openbare ruimtes. Dat zal vanaf nu gestalte gaan krijgen. De stad bereidt samen met EZ een meerjarig uitvoeringsprogramma voor, gericht op versterken van bestaande gebouwen t.b.v. de veiligheid. Voor al deze activiteiten t.b.v. de gemeente Groningen samen is (tot 1 september) is € 50 miljoen beschikbaar.

Let wel, voor alles geldt: het akkoord wordt in september mogelijk aangepast, n.a.v. nader onderzoek naar seismiciteit en de effecten daarvan. In september (naar verwachting) worden op basis hiervan definitieve richtlijnen vastgesteld (NPR definitief).

Wordt de gaswinning verlaagd?

Het kabinet heeft besloten om de gaswinning tot 1 juli 2015 te beperken tot 16,5 miljard m³. Dit maakt het mogelijk om in juli de gaswinning eventueel te verminderen tot het niveau van leveringszekerheid, mocht nieuw onderzoek hiertoe aanleiding geven. Het kabinet heeft toezichthouder Staatstoezicht op de Mijnen gevraagd om nader advies te geven over hoe het veiligheidseffect van het kabinetsbesluit (39,4 m³ in 2015) zich verhoudt tot een mogelijke verlaging van de gaswinning tot het niveau van leveringszekerheid (35 m³). Voor de verdere toekomst laat het kabinet bekijken of een meer flexibel systeem van gaswinning mogelijk is. Daarbij wordt in ieder geval gekeken naar de gevolgen voor de veiligheid en voor de afhankelijkheid van gas uit het buitenland. Hierover wordt voor 1 januari 2016 besloten.

Wat gaat de Nationaal Coördinator Groningen doen voor bewoners?

Sinds het begin van dit jaar wordt gewerkt aan het versterken van duizenden woningen om de veiligheid en leefbaarheid te verbeteren. Het Rijk, provincie en gemeenten hebben besloten een Nationaal Coördinator Groningen aan te stellen die ervoor gaat zorgen dat deze operatie goed en snel verloopt. De Coördinator krijgt een centrale rol en heeft direct toegang tot de bestuurders van alle betrokken partijen. De Nationaal Coördinator Groningen moet de verschillende overheidspartijen bij elkaar brengen en uitvoeringsproblemen in de regio identificeren en oplossen. Er wordt meteen gestart met het opzetten van de dienst.

2 Schade aan mijn woning

Alle vragen over schade aan woningen.

Verwijzen naar CVW; tel: 0800 289 66 36 (schades), 0596 205 000 (overig) of NAM (bij meldingen van voor 5 januari 2015) tel: 0592 36 21 00.

Wat gebeurt er als ik schade heb en niet in een van de gemeenten woon?

In principe wordt schade als gevolg van aardbevingen in het Groningenveld vergoed door de NAM. Neem contact op met CVW.

3 Nieuwbouw

Worden de meerkosten (als gevolg van toepassing van de NPR-richtlijn) van mijn lopende bouwproject vergoed?

In het kerngebied van de 9 gemeenten bestaat de mogelijkheid deze in principe vergoed te krijgen. In september (naar verwachting) wordt opnieuw een besluit genomen over het gebied waarvoor de regeling geldt. Nog voor die tijd verwachten we dat het KNMI komt met een nieuwe kaart met de contouren van de maximale grondversnelling in het gebied. Er komt een tussenregeling voor bouwprojecten waarvan de bouwvergunning op 1 februari 2015 al is afgegeven of aangevraagd. Meerkosten worden tot een maximum van 15% van de totale bouwkosten vergoed.

Nieuwbouwprojecten waarvoor de bouwvergunning ná 1 februari 2015 wordt afgegeven komen in aanmerking voor een regeling die vanaf september 2015 (met terugwerkende kracht) zal gelden. Het Rijk maakt met de gemeente Groningen apart afspraken over nieuwbouw, maar ook daar geldt dat in principe de meerkosten op redelijke wijze worden vergoed.

4 Versterken van bestaande woningen

Wanneer begint het versterken van huizen?

Dat is al begonnen. Momenteel worden er al huizen versterkt. Het CVW gaat hier de komende tijd mee verder. De planning is om in 2015 3.000 woningen te versterken en in 2016 5.000 woningen.

Hoeveel huizen moeten worden versterkt?

Exacte aantallen zijn nu niet te geven. Het gaat om een inschatting die nader moet worden onderzocht. Zo geeft de Stuurgroep NPR - met de kennis van nu – aan dat een mogelijk een aantal van ongeveer 35.000 huizen zal moeten worden versterkt. De stuurgroep adviseert daarbij te werken vanuit het centrum van het gebied, het kerngebied rond Loppersum. Later dit jaar, waarschijnlijk in september verschijnt een nieuwe contourenkaart van het KNMI (met de maximaal te verwachten grondversnelling in het gebied). Ook wordt de NPR dan definitief. Dan zal op basis van de meest actuele informatie een betere inschatting te maken zijn van het aantal te versterken huizen in de komende jaren.

5 Risico's en veiligheid

Wat is de maximale kracht van bevingen waar momenteel rekening mee wordt gehouden?

De berekeningen geven aan dat er voor de korte termijn (3-5 jaar) rekening gehouden moet worden met een maximale bevingsmagnitude van 4,1 op de schaal van Richter en een bijbehorende grondversnelling van 0,12g. Er is daarbij een kans van 10% (dat is gelijk aan eens per 10 jaar) dat de magnitude sterker is dan 4,1 of de piekgrondversnelling hoger dan 0,12g. Op de lange termijn worden de verwachtingen onzekerder. Er loopt een onderzoeksprogramma om betere voorspellingen te kunnen doen.

Woon ik nog wel veilig?

Daar is geen algemene uitspraak over te doen. Feit is wel dat de kans op persoonlijk letsel door aardbevingen heel klein is. Maar we vinden wel dat maatregelen noodzakelijk zijn om het risico verder te verkleinen. Het toepassen van de nieuwe NPR richtlijn kan daarbij helpen.

Ik ben bang/voel me onveilig/maak me grote zorgen. Bij wie kan ik daarvoor terecht?

U kunt bellen met het CVW. Daar zijn medewerkers die u verder kunnen helpen. Ook kunt u contact opnemen met de GGD of uw eigen huisarts.

Over welke woningen gaat het Impact Assessment?

Het impact assessment is een analyse van de gevolgen van toepassing van de NPR richtlijn voor woonhuizen. Wat is er nodig om woonhuizen te laten voldoen aan deze veiligheidsrichtlijn? Zijn bouwkundige versterkingen nodig? De analyse is opgesteld door de Stuurgroep NPR, dat is een adviesorgaan ten dienste van de Minister van EZ. Rijwoningen, twee-onder-een-kap, vrijstaande, boven- en benedenwoningen, portiekwoningen. Niet opgenomen zijn appartementen en flats. Ook zijn andere gebouwen, zoals kantoren, winkels en scholen niet meegenomen.

Wat zijn de inschattingen vanuit dit impact assessment?

De stuurgroep schat in dat 30.000 – 90.000 huizen niet voldoet aan de NPR richtlijn. De focus is gericht op de ca. 35.000 huizen met een veiligheid risico groter dan 1 op 10.000. Het assessment bevat een advies over hoe zoveel mogelijk van deze huizen zo spoedig mogelijk kunnen worden versterkt (de zgn. 50% NPR-richtlijn).

Wat betekent dit voor mij?

Dat hangt helemaal af van het huis waarin u woont en waar u woont. Of uw huis zal moeten worden versterkt zal in de toekomst moeten blijken. Daarvoor is eerst onderzoek nodig. De stuurgroep NPR adviseert om eerst de huizen te onderzoeken die niet voldoen aan de richtlijn en die dicht bij het kerngebied rond Loppersum liggen. De komende periode zal duidelijk worden hoe en wanneer dit wordt opgepakt. Daarbij zal naar verwachting de publieke regie-organisatie een belangrijke rol gaan spelen.

Moet ik er rekening mee houden dat ik mijn huis uit moet?

De maatregelen die nodig zijn voor versterking kunnen ingrijpend zijn. Daarom moet u ermee rekening houden dat, mocht uw huis versterkt moeten worden, er een kans bestaat dat u tijdelijk elders onderdak aangeboden krijgt. Een nog onbekend aantal huizen zal mogelijk moeten worden ontruimd. Het is nog te vroeg om te zeggen wat wanneer gaat gebeuren. Zodra meer bekend is wordt u daarover gecommuniceerd.

Veelgestelde vragen bouwrichtlijn

1. Wat is de Nederlandse Praktijk Richtlijn (NPR)?

In Nederland geldt wetgeving over hoe er veilig gebouwd moet worden. Aardbevingsbestendigheid is niet opgenomen in de huidige bouwregelgeving. Naar aanleiding van de aardbevingen in Noordoost Groningen verandert dat nu en is er een richtlijn opgesteld. Het opstellen van een definitieve bouwnorm duurt lang, omdat er veel partijen bij betrokken zijn en de impact groot is. Om er echter voor te zorgen dat huizen en gebouwen snel zo stevig en veilig mogelijk zijn, wordt gewerkt met een voorloper van de officiële bouwnorm: de Nederlandse Praktijk Richtlijn. Deze richtlijn wordt door NAM en CVW gebruikt als basis voor het bouwkundig versterken van woningen.

2. Hoeveel huizen voldoen niet aan de richtlijn?

Dat is op dit moment nog niet met zekerheid vast te stellen. De NPR, een voorloper van de officiële bouwnorm die later zal worden vastgesteld, is indicatief en bevat nog een aantal onzekerheden en aannames. Op verzoek van de minister van Economische Zaken heeft een stuurgroep bestaande uit experts van o.a. ingenieursbureaus, TU Delft, TNO en enkele Groningse gemeenten wel al advies uitgebracht over het gebruik en de impact van de NPR. De inschatting van de stuurgroep is dat tussen de 30.000 en 90.000 woningen in de regio op termijn versterkt moeten worden. Om definitief vast te stellen om hoeveel huizen het gaat, zal de komende tijd meer onderzoek worden uitgevoerd.

3. Hoe wordt de NPR in de praktijk gebruikt?

De NPR wordt gebruikt om ten eerste snel werk te maken van het identificeren van de kwetsbare huizen. In 2015 zullen daartoe 11.000 inspecties plaatsvinden. Vervolgens wordt de norm gebruikt om deze woningen meer aardbevingsbestendig te maken waardoor de veiligheid wordt verhoogd. Doel is de meest kwetsbare huizen als eerste aan te pakken. Daartoe wordt er gewerkt met een gebiedsgerichte aanpak. Dat wil zeggen dat van “binnen naar buiten” gewerkt wordt, dus vanuit de kern van het aardbevingsgebied (Loppersum) naar buiten toe.
4. Wanneer begint de uitrol van bouwkundig versterken?

Bij het CVW wordt de capaciteit opgebouwd om in 2015 bij 3.000 huizen versterkende maatregelen toe te kunnen passen. In 2016 is er capaciteit voor 5.000 huizen. CVW start in het kerngebied (Loppersum). De verwachting van het CVW is dat in april/mei 2015 een start gemaakt kan worden met het versterken van de eerste woningen.
5. Wie heeft de regie bij de uitrol van het bouwkundig versterken?

Het kabinet gaat een Nationaal Coördinator Groningen aanstellen. Deze gaat ervoor zorgen dat de grootscheepse operatie om de veiligheid en leefbaarheid in de regio te verbeteren goed en snel verloopt. Hij zal dé persoon worden die de regie heeft. In deze rol kan hij problemen direct aanpakken en heeft hij directe toegang tot de bestuurders en de politiek, zodat versnelling van de aanpak gerealiseerd kan worden. Het rijk, provincie en gemeenten gaan gezamenlijk werken in een overheidsdienst.
6. Welke rol speelt het CVW?

Centrum Veilig Wonen is opgericht om de schademeldingen en het bouwkundig versterken in het aardbevingsgebied in de provincie Groningen af te handelen. Het Centrum Veilig Wonen heeft de schadeafhandeling vanaf januari 2015 van NAM overgenomen en neemt gedurende 2015, gefaseerd het bouwkundig versterken van hen over.
7. Welke rol speelt NAM?

Begin 2015 heeft NAM de schadeafhandeling overgedragen aan het CVW. Alleen daar waar de NAM al betrokken is bij het versterken, blijft zij betrokken, dit om de continuïteit voor de bewoners te waarborgen. Gedurende 2015 wordt ook bouwkundig versterken gefaseerd door NAM aan CVW overgedragen.
8. Woon ik in mijn huis nog wel veilig?

Met de NPR kan worden getoetst hoe aardbevingsbestendig een huis is. In 2015 vinden er 11.000 inspecties plaats om te kijken of en zo ja hoe woningen verstuurd moeten worden. De meest kwetsbare huizen zullen als eerste versterkt worden. Daartoe wordt er gewerkt met een gebiedsgerichte aanpak. Dat wil zeggen dat van “binnen naar buiten” gewerkt wordt, dus vanuit de kern van het aardbevingsgebied (Loppersum) naar buiten toe. Als na inspectie blijkt dat er een acuut veiligheidsrisico is, dan zal na overleg met de bewoner en de gemeente direct maatregelen worden genomen.
9. Wanneer komt er iemand langs om te inspecteren?

In 2015 zullen 11.000 inspecties plaatsvinden. Doel is de meest kwetsbare huizen als eerste aan te pakken. Daartoe wordt er gewerkt met een gebiedsgerichte aanpak. Dat wil zeggen dat van “binnen naar buiten” gewerkt wordt, dus vanuit de kern van het

aardbevingsgebied (Loppersum) naar buiten toe. Als uw huis geïnspecteerd wordt, dan wordt u hierover van tevoren op de hoogte gesteld.

10. Als mijn woning versterkt wordt, moet ik dan verhuizen?

Afhankelijk van de omvang van de maatregelen, kan het voorkomen dat u tijdelijk uw woning moet verlaten. Mocht dit het geval zijn dan zal het CVW dit altijd in samenspraak met u regelen en voor vervangende woonruimte zorgen.

11. Is er vervangende woonruimte beschikbaar?

Afhankelijk van de omvang van de maatregelen, kan het voorkomen dat u tijdelijk uw woning moet verlaten. Mocht dit het geval zijn dan zal het CVW dit in samenspraak met u regelen en voor vervangende woonruimte zorgen. Goede opvang van bewoners en snel en goed verstevigen van huizen zijn daarbij de uitgangspunten. Momenteel vinden gesprekken plaats met woningcorporaties en leveranciers van tijdelijke huisvesting over vervangende woonruimte.

12. Wat betekent de NPR voor mijn persoonlijke situatie?

Bouwkundig versterken kan alleen met toestemming van de huiseigenaar. In overleg met u wordt besproken wat de richtlijn betekent voor uw persoonlijke situatie. Alleen na uw akkoord kan een start gemaakt worden met bouwkundig versterken.

13. Hoe lang duurt het versterken van mijn woning?

Dit is afhankelijk van de te nemen maatregelen. Het kan uiteenlopen van een aantal dagen tot meerdere maanden. De maatregelen worden met u overlegd. Als u door de versterkingsmaatregelen tijdelijk niet in uw huis kunt verblijven, dan zal er voor vervangende woonruimte worden gezorgd.

14. Ik woon in een appartement op een verdieping, hoe gaat het dan?

Op basis van de NPR wordt de sterkte van het hele complex berekend. Maatregelen die nodig zijn om bouwkundig te versterken worden vervolgens toegepast. Dit geldt voor alle type gebouwen, dus ook voor een appartement.

15. Zijn oude huizen kwetsbaarder dan nieuwe huizen?

Het is niet per definitie zo dat alle oude huizen kwetsbaarder zijn dan nieuwe huizen. Dit is afhankelijk van onder andere de locatie, de bouwwijze, staat van onderhoud en de gebruikte materialen.

16. Welke impact heeft deze NPR op de gebruikswaarde van mijn woning?

Dit zal per situatie bepaald moeten worden.

17. Welke impact heeft de NPR op de financiële waarde van mijn huis?

De NPR is gericht op het versterken van de woning en zegt daarmee niets over de waarde van het huis.

18. Kan ik gedwongen worden om mijn huis te (laten) versterken?

Bouwkundig versterken kan alleen met toestemming van de huiseigenaar. In overleg met u wordt besproken wat de richtlijn betekent voor uw persoonlijke situatie. Alleen na een akkoord van u kan het CVW een start maken met bouwkundig versterken.

19. Hoe gaat de NPR om met achterstallig onderhoud?

De NPR is een richtlijn voor nieuwbouw, verbouw en bestaande bouw. De NPR zegt niets over achterstallig onderhoud, maar dit kan wel invloed hebben op de bouwkundige staat van de woning. In een aanvullend bestuursakkoord is afgesproken dat er een fonds komt voor inwoners met achterstallig onderhoud.

20. Wat is de impact van de NPR op de leefbaarheid in mijn dorp, wijk?

De NPR kan tot maatregelen leiden die tot gevolg hebben dat bewoners bijvoorbeeld hun woning enige tijd moeten verlaten en dat er veel bouwwerkzaamheden in hun omgeving plaatsvinden.

21. Wie bepaalt welke methodes er gebruikt worden voor bouwkundig versterken?

De NPR is een richtlijn voor nieuwbouw, verbouw en bestaande bouw. Op basis van de NPR zullen constructeurs bepalen welke maatregelen noodzakelijk zijn.

22. Hoe kind-veilig is de school van mijn kinderen?

Recent zijn scholen in de regio geïnspecteerd. Hieruit bleek dat er op dit moment geen acute veiligheidsrisico's voor scholen zijn. Wel zullen versterkingsmaatregelen genomen worden bij twee scholen. De ouders van deze scholen zijn onlangs geïnformeerd en in overleg met gemeente en schoolbesturen zal voor een plan van aanpak worden gekozen.

23. Ik woon in een monument maar versterking gaat ten koste van de monumentale waarde. Hoe moet dat nu verder?

Veel oude en historische gebouwen behoeven maatwerk vanwege het unieke karakter van het gebouw. De afhandeling van schadegevallen en het versterken van deze gebouwen wordt apart aangepakt. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van specifieke kennis uit de regio. Bijvoorbeeld als het gaat om monumenten: dan wordt ook een expert ingezet om te bezien hoe restauratie of versterking kan plaatsvinden binnen het karakter van het gebouw. Hierover zijn NAM en CVW in gesprek met monumenten organisaties en zijn de nodige afspraken gemaakt.

24. Als er door de NPR hogere kosten gemaakt worden, hoe zorg ik ervoor dat mijn nieuwbouw financieel haalbaar blijft?

Hiervoor is een nieuwbouwregeling in het leven geroepen deze kunt u vinden op www.namplatform.nl.

25. Hoeveel huizen worden straks gesloopt als gevolg van bouwkundig versterken?

Dat is op dit moment nog niet te zeggen. Eerst zullen er inspecties plaatsvinden om te bepalen wat nodig is om woningen veilig te maken. Uitkomsten van deze inspecties zullen met de huiseigenaren worden besproken alvorens een plan van aanpak te maken. Goede opvang van bewoners en snel en goed verstevigen van huizen zijn hierbij de uitgangspunten.

26. Bij wie kan ik terecht met vragen?

U kunt contact opnemen met uw gemeente of het Centrum Veilig Wonen: 0800-2896636. Heeft u een vraag aan het ministerie van Economische Zaken dan kunt u bellen met telefoonnummer 1400.